

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NECATİ CUMALI

YAĞMURLU DENİZ

ŞİİRLER

VARLIK YAYINLARI

NECATİ CUMALI'NIN ÖBÜR KİTAPLARI :

- Kızılçullu Yolu** — (Şiirler, 1943) Tükenmiştir
Harbe Gidenin Şarkıları — (Şiirler, 1945) Tükenmiştir
Mayıs Ayı Notları — (Şiirler, 1947) Tükenmiştir
Boş Beşik — (Oyun, 1949) Tükenmiştir
Güzel Aydınlık — (Şiirler, 1951; II. baskı, 1959)
Denizin İlk Yükselişi — (İlk üç kitabın II. baskısı) Tükenmiştir
İmbatla Gelen — (Şiirler, 1955)
Yalnız Kadın — (Hikâyeler, 1955) Tükenmiştir
Değişik Gözle — (Hikâyeler, 1956) Tükenmiştir (Sait Faik Armağanı)
Güneş Çizgisi — (Şiirler, 1957)
Mine — (Oyun, 1958)
Tütün Zamanı — (Roman, 1959)
Memleket Özlemi — (L. Hughes'ten seçme şiirler, 1961)
Nalınlar — (Oyun, 1962)
Susuz Yaz — (Hikâyeler, 1962) Tükenmiştir
Derya Gülü — (Oyun, 1963)
Çalikuşu — (R. N. Güntekin'in romanından oyun, 1963)
Apollinaire'den Şiirler — (1965)

NECATİ CUMALI

YAĞMURLU DENİZ

(YAĞMURLU DENİZ - GÜNEŞ ÇİZGİSİ -
İMBATLA GELEN)

Şiirler

VARLIK YAYINEVİ
Ankara Caddesi, İstanbul

BÜYÜK ESERLER KİTAPLIĞI : 128

Varlık Yayınları, sayı : 1368
İstanbul'da Ekin Basımevi'nde basılmıştır.
Şubat, 1968

L KİTAP

YAĞMURLU
DENİZ

**KISMETİ
KAPALI
GENÇLİK**

KISMETİ KAPALI GENÇLİK

— Melih'e —

Maçka'dan aşağı bir tütüncü tanıdık
Bir şişe rakı bir merhaba maksat hatır
Her akşam ayaküstü birkaç lâf atardık
Ardımdan o kalkar dükkânını kapatır
Ben açardım İstanbul'a karşı rakımı

İstanbul'a karşı iç iç düşün bu ne iştir
Günün bir yarısı çamur öbür yarısı
Durup dururken başlıyan o baş ağrısı
Bunca yıl yalan okuduk yalan dinledik
Aklına kim gelirse bağır ver veristir

Üzgün kısmeti kapalı koca bir gençlik
Karşımızda canım İstanbul canım deniz
İçtik içtik kahrılandık bunca yıl dilsiz
Kimdik ki yaşamımızı berbat ettiniz
Sizlere el uzattık düşman gibi itildik

Fakat İstanbul dev gibi büyük bir şehir
İyi kötü ne günler görmüş geçirmiştir
Geceleri yorgun çocuklarının terli
Alınlarında o doğurgan ana eli
Dinlendirir dizlerinde ümitlendirir

Kimse alamaz elimizden bu ümidi
Bunca yıl bu ümit bizleri tutan dimdik
Neydik düne kadar daha üç beş kişiydik
Çektik kapıları çıktık evlerimizden
Meydanlara sığmıyoruz kardeşler şimdi

1965

Ç O C U K

Bir köşesinde yüreğimin
Gider gelir Urla'nın denizleri
Kimin bu kıyıdaki ayak izleri
Bu kum zambakları kimin

Bir köşesi çayır çimen
Yüzüne baksam esintilenir
Analı babalı bir evin
Uzanmış penceresinden

O kırlar o kıyılarda ben
Tohumlar soğanlar ektim
Şimdi sevgiyim büyüyen
Barış isteği mutluluk isteğiyim

1963

GÜNLERİN KÖTÜSÜ PAZAR

Adam oturmuş gecekondunun önünde
Sırtını duvara vermiş
— Bilmem ki duvar denir mi
Taş değil kerpiç değil
Üç-beş eski tahta eski tencke —

Güneşleniyor elleri dizlerinde
Elleri de el değil ki
Beş dallı birer bitki
Uzuyor boğum boğum
Toprağa doğru parmakları
Bir alışkanlıktan belki

Yüzü bir gülz göğü gene
Bir açıyor bir kapıyor
Bozkırda ansıdığı bir yere
Yağmur götüren bulutlar
Uçan bir çift leylek gölgesi ters yöne
Kuru telgraf telleri görüyor
Kupkuru telgraf direkleri

Karısı siliyor süpürüyor içerde
— Yer toprak nesini süpürüyor
Hem kim gelecek ki kime —
Bir süpürgesi bulunmuş işte
Bir çamaşır leğeni
Eski kutularda ıtını fesleğeni
Çamaşır yudu çiçeklere su verdi
Ne etsin başka süpürmesin de

Bir oğulları vardı gitti
Bir oğul erguvan dalları gibi
Bıçkındı mordu pembe
Belçika'da madende güneş görmüyor

Bir kızları vardı gitti
Bir kızları güzel tatlı dilli
On altısının eşliğinde
Top toptu sarılı yeşilli
Açmıştı katırtırnakları gibi
Ne komşular soruyor nasıl nerde
Ne onlar biliyor söylüyor

Şu çamurlu incecik yol
Sağında bir akasya solunda bir dut
Kenarında çimenlerin bittiği
Kızı çıksa görünse gelse
— Gelse de nasıl gelirse gelse
Dudakları boyalı saçı oksijenli —
Kocası ağız açmıyacak yeminli
O dili tutulsun nerdeydin derse

Günlerin kötüsü pazar
Karı-koca bir zaman
Divrik'te bir köyden kalkan
İki göçmen kuştular
Uça uça buralara uçtular
Kayıp uçurdukları kuşlar

1965

İSTANBUL'UN SERSERİ ÇOCUKLARI

İstanbul'un serseri çocukları
Bir de bu köylerden gelenler
İstanbul'lu hanımlara beylere tasa

Üzülmeyin hanımlar beyler
Cami avlularının güvercinleri
Boğaz sularında yosunlar midyeler
Nasıl uçuyor tutunuyorlarsa
Sur diplerinin gözüpek ayırık otları
Düz duvara saran o bıçkın sarmaşıklar da
Boy atacak yeşerecekler nasıl olsa

İtile kakıla İstanbul sokaklarında
O köylüler öğrenecekler yürümesini
Bir gün gelecek onlar anlatacaklar
İstanbul'un en doğru en güzel hikâyesini

1965

G E N C E C İ K

Gencecik yavrum
Gencecik
Varsan baksan
Tüy bitmemiş
Varsan baksan
Daha çocuk

Gün görmemiş
Sofra görmemiş
Küçücük
Masumcuk
Ne ettin
Kimi seçtin
Ey fakirin düşmanı
Zalim hastalık
İnce hastalık

1965

ANADOLU'NUN DEVEDİKENLERİ

Birbirinden güzel kentlerin
Kenarında yükselen fakir evleri
Teneke mahalleleri gecekondular
Gurbete düşenlerin hâkir evleri

Gür sesli ayak satıcıları ara sokakların
Kat kat yapıların yorulmaz karıncaları
Onlar fabrika kovanlarında bal veren arı
Yıkılmaz direkleri bu teneke yağınlarının

Küfe küfe portakallar şeftaliler sarı asmalar
Diktiler göverttiler bu cennet bahçeleri parkları
Yünlüler ipekliler çiçek açan basmalar
Tütün mü nakış mı işler görünmez parmakları

Ey harap gecekondular teneke mahalleleri
Siz bu ellerin yapısı değilsiniz Tanrı var
Ey kıraç Anadolu'nun savrulan devedikenleri
Sizi böyle kenar-köşe atan zalim bir rüzgâr

1965

AKÇAABAT'LI KÂZIM

Akçaabat'ta dağ eteği
Beş kardeşe on dönüm tarla
Yukarı yürüsen devlet ormanı
Aşağı insan ağa çiftliği

Beşimiz beş koldan karayel
Karadeniz'de art arda beş dalga
Bir essek on dönüm tarla mı kafes mi ki
Bir dilim mısır ekmeği düşen payımıza

Akçaabat'ı bıraktın
Niye İstanbul'lara geldin
Derler de bana Kâzım
Hikâye bunu anlatırım

1965

K A R Ş I L A Ş M A

Işıkla pırıl pırlıdı vitrin
Yanında biri hödük mü hödük
Kapisından bir otomobilin
İndi kürk ayırdı şapka seçti
Birbirimizi şöyle bir gördük

Ben mi ağbi içmiştim körkütük
O bilir eskiden de içerdim
Nesine dersen bahse girerim
Benim sevdiğim o değildi ki
O hikâyeydi bir geldi geçti

Alırdım ben parka götürürdüm
Görsen sanırdın parkta tek çiçek
Bir filme gitsek kızıdan güzeldi
Çıkardık sokak sokak yürürdük
Tak İstanbul'un göğsünde inci

Ağbi benim kız kim bu sürtük kim
Kıyası tuhaf bir iş şu sevmek

1965

B İ L

Kalbim sırası gelince
Bil saçlarından her tarak geçirişinde
Ben aşksız öleceğim

Kalbim sırası gelince
Bil fakir mahallelerinden her geçişinde
Ben haksız öleceğim

Kalbim sırası gelince
Bil dışarının uğultusu sana kadar geldikçe
Ben yalnız öleceğim

1962

KIRIK AT

Bir zaman atla dolaşırdım
Evde sokakta altımda atla
Atladım mı ata buluttan buluta
Bir masada otursam yanımda atım

Unutmam âşıktım kadının
Daldım yatak odasına atla
Yargıcın önüne vardım altımda at
Atla yürüdüm üstüne yalancı tanıkların

Kaç gündür bir ağır
Başımın bir yanında
Bir kırık at düşse kalka
Nerde indim boş bıraktım

1962

N E H İ R

Sanırdım bahara çıkan
Tepeleri karlı dağlardan gelir
Çağ-ı çağıl dinlediğim bir nehir
Damarlarımı kendine yatak etti

Hatalarım oldu eksiklerim
Şaşkınlıklarım her insan gibi
Ey suların beni iten eli
Ümitsiz kaldıkça seni dinledim

Tek tek açılan fakir pencereleri
Boyunca kıyı kıyı sokak sokak
Haydi ezilenlerin yanısıra haydi
Kavgaysa kavga haksı hak

Ey Sakarya'lar Yeşilırmak'lar Gediz'ler
Sizin aktığınız koca koca denizler
Ey meydanları dolduran insan seli
Yaşadıkça benim denizlerim sizler

1965

YITIKLERİN TÜRKÜSÜ

— Sami Karaören'e —

Kalp çürür bu karanlıkta
Tohum gibi derinlerde kalır da
Çürür toz-toprak olur
Çünkü yaşamak ışıktadır
Tutturulan bir türküdür
Kalp çürür bu karanlıkta
Ölür her gün bir daha ölür

Kalp çürür bu ıssızlıkta
Yaşamak kavgadır gürültüdür
Elele yanyana omuz omuza
Uğultulu sesli bir kalabalıkta
Bu kalp bu dudak susa susa
Ölür her gün bir daha ölür

Ey yitik kişi hasret kişi seslen
Ey kırgın kişi doğrul dost ara
Umutla aşkla inançla
Doğrul kırılсан da bir daha
Kalp her kez bağlana bağlana
Her kez aldana aldana
Dolup boşaldıkça ölümsüzdür

1962

AYRI DÜŞEN DOSTLARA ŞİİR

Şöyle bir kırk elli mısra
Bir sütunluk bir şiir
Alayım kalemi yazıvereyim
Hem yazayım hem inanayım
Uçup gitsin bu yorgunluk üstümden
Dağılsın bu sıkıntılı hava
Yeni baştan aşklarımı bulayım
Yeni baştan hayatı seveyim

Karanlıkta ağaçlar gibi yalnız
Böyle zayıf böyle çaresizken
Kurt basmış sürüler gibi dağılmış
Perişan düşmüşken dostlar
İçimden nasıl gelirse öyle
Halimce bir şiir yazayım
Uçan kuştan geçen buluttan
Sadece hallerini sorayım

Sıcak Temmuz ikindileri
Bir rüzgâr çıkar hafiften
Deniz kıvıldamaya başlar yelkenler şişer
Dirilir düzlüklerde kır çiçekleri
Uğultular duyulur dallar arasından
İsterim öyle kendiliğinden öyle candan
Güzel haberler dostça selâmlar gibi geçsin
Kırık yüreklerinden yazdığım şiir

Ben bilirim ki kardeşler
Hepimizin düşüncesinin başında
Türkiye'nin saadeti gelir
Özgürlük gelir kardeşlik gelir eşitlik gelir
Ben bilirim ki kardeşler
Hepimizi hayata bağlayan kuvvet
Güzele iyiye duyulan sevgi
Haksızlığa karşı duyulan kindir

Üstümüzden kara bir bulut geçmektedir
Bir sıkıntı çökmüştür kalabalıklara
Erkekler düşüncelidir kadınlar dilsiz
Ölü çıkmış gibi sessizdir evler
Bu bulut sel getirir kıtlık getirir
Onlar gene her günkü cesaretle işe gider
Onlar gene bilirler ki kardeşler
Bereket toprağın mayasındadır
Kötünün ardından gelir iyi günler

Biz bugün düşünen duyan bir avuç insan
Dağılmışsak perişan yurdun dört yanına
Bizim kuvvetimiz kardeşler
İnancımızdadır ümidimizdedir
Nasıl sis içinde yol alan gemiler birbirine ses-
lenir
Ormanlarda avlanan avcılar naralarla birbirini
bulursa
Güzel haberler serin rüzgârlar gibi geçsin
Kırık yüreklerinizden bu şiir
İş yerinden saban başından meydanlardan
İçinizden ne gelirse seslenin..

1949

SABAHLARI SEVERİM OLDUM BİTTİM

Kalktım sabahı dinledim
4.20 bir yaz günü sabahı
Evlerin yüzü ağardı
Ağaçlar yeşile çıktı
Ben sabahları severim oldum bittim
Sabahları çocukları bütün başlangıçları

Kalktım sabahı dinledim
Kente giren caddelerde köylülerin
Geceden yola çıkan sebze arabaları
—Fırınların kepenkleri nedense hep aralıktır—
Çıplak ampul ışıklarıyla karışır sabahlara
Taze ekmek kokuları

Kalktım sabahı dinledim
Hanların önünde geceleyen
Koca koca kamyonlar kalktı
İşçi kahvelerinde çaylar demli
İstasyonlarda salepler dumanlı

Kalktım sabahı dinledim
Analar uğurladı çocuklarını
— Her serüvenden ilk sayfa —
Üstlerinde henüz yatakların doyulmamış sıcak-
lıkları
Bakışları otobüslerin trenlerin soğuk camların-
da
— Hep ansıyacaksınız bundan sonra —
Ayrılıklar izleyecek ayrılıkları

Kalktım sabahı dinledim
Dudaklarımda okuldan kalma bir şarkı
Hani yorgundum yeniktim çaresizdim
Dündü — Evet dün
Dün bir kentti geride kaldı
Bu sabah bir başka kente indim

1967

S E L Â M

Edirne'den Atlantik'e kadar
Bütün ülkeleri gezdim
Yüreği senden zengin
Sofrası senden fakir
Tek ülke görmedim
Benim çileli halkım
Öksüz memleketim

1965

ÇEKİRGE SÜRÜLERİ

Ku Klux'turlar işleri zencilere işkence
Hitler'in kurşun askerleridir saçtıkları ölüm
İtalya'da kara gömlek giyerlerdi zalim mi zalim
Yaşadık o günleri gördüler gördünüz gördüm
Şimdi kararttıkları yurdumuzun gökleri

Akhisar'da henüz fidandı tütünler
İçel'de pamuklar neredeyse çiçekte
Adapazarı'nda ümitle sürerken mısırlar
Güneşli gene mavi gene yeşil bir pazar
Maraş'ın pirinç tarlalarından kalktılar
Yemyeşil Bursa ovasına indiler kemiren dişleriyle

Ey Dayatın bereketin bekçisi bil
Nasırlı ellerinden inen yumruklar
Kendi göğsüne kendi sofrana
Hikâye kardeş kavgasıdır çok eskidir
Elinde kan lekesi sürünür durur Kâbil
Habil'in taze bir gül açar her gün yarasında

Uludağ ak saçlı dimdik bir ihtiyar
Atalarımızın dipdiri bakışları gözleri
Çiçek açar mavi yeşil çinili duvarlarınızda
Tek Bursa cesur Orhan Gazi'li bilgin Fatih'li
Ümidin yeşilin dostu bir tek Bursa var

Biz Bursa'yı böyle bilir böyle tanır böyle severiz
Kıtlığın kara çekirge sürüleriyle değil

1965

GÜLEN NAR

Şimdi uzak kırlarda dikili
Ağaç bir direk gibi uğuldar
Bu kırlar bu ovalar ona dar
Tâ Türkiye'ye varır her teli

Zonguldak Çeltik Konya Akhisar
Haberler hep birbirinden murdar
Gammazın gene ayvada eli

İlhan Çetin Ceyhun Talip Samim
Yazın her gün yazın kardeşlerim
Sanır ki her gün sizden mektup var

Çekilmez belâlı şeydir özlem
Türkiye sizlerle bir gülen nar
Sizlerle karanlıkta düşünmem
Ey dostlar nar tanesi çocuklar

1965

BİR GÜL AÇIYORSA

— 1960 Devrim şehitlerinin anısına —

Bir gül açıyorsa şimdi Türkiye’de
Aşkla ümitle açıyor
Adsız unutulmuş her bahçede
Bir gül tomurcuklanıyorsa
Sabaha karşı gecede
Açmak için tomurcuklanıyor
Aşkla ümitle
Sevinçle yaşamak için tomurcuklanıyor

Kanın aktığı yerde
Göz yaşının aktığı yerde
Karanlığı içinde kahrın
Güller açıyor işte
Güller ışık aydınlık içinde

Güller bütün güller bu sabah
Bir ağızdan türkü söyler gibi açıyor her bahçede
Geceler gündüze dönüyor işte
Karanlık ışığa dönüyor işte
Kahır sevince dönüyor işte
Akan kan dökülen yaş
Güle dönüyor işte

Hasetsiz korkusuz kinsiz
Binlerce güller açıyor işte
Dargın kardeşe dönüyor işte
Artık yaşamak bütün Türkiye'de
Bir ağızdan söylenen bir türküye dönüyor

1960

AŞKIMIZ

A Ş K I M I Z

Ne zaman özlem bassa içimize
Kocaman bir uçak olurdu aşkımız
Gelen bir uçak uğultusunu gökte
Kalbimizin vuruşlarıyla karıştırdığımız

Saçlarına benzer bir demet saç kalabalıkta
Satırlar içinde adın gözlerime ilişse
Diyelim aşkımız durgun bir suydu
Birden anaförlanır alt-üst olurdu

Günler geçirdik seninle puslu yağmurlu
Sarmaş-dolaş bir odaya kapandığımız
Aşkımız bir at olurdu altımızda yağız
Uçardık soluk soluğa güneşlere doğru

Bu gökler her sabah kız oğlan kız
Üstümüzde açılan bu gökler yok mu
Bu göklerde davul vurur zurna çalarız
Bu gökler aşkımızdan yankılar dolu

1960

AŞK İKSİRİ

Gözlerine baksam
Aşka doğruluyor
Baktıkça doğruluyor

Seslensem yöneliyor aşka
Uzansam aşka uzanıyor
Aşkla diriliyor kısaca

Sen dişi sen doğurgan doğa
Aşkla esen aşkla çoğalan
Sar karaları denizleri
Çayır çimen dağlara yürü
Telli kavaklarla göklerde gerin
Dalgalan başak başak ovalarda

1967

TUTKUN UYKUSU

Her gece açıp penceremi bağırlıyorum
Seni seviyorum duyuyor musun
Arada evler oteller dükkânlar
Çekip o evleri otelleri bir kenara
Her gece sokak sokak seni arıyorum

Arada rıhtım var deniz var vapurlar
Denizi vapurları koşa koşa geçiyorum
Ay altında kalkan uçaklara yetişip
İtiş kakış bilekler eller ayaklar
Her gece sana doğru geliyorum tekrar tekrar

1960

YAĞMURLU DENİZ

Bırakın beni
Dışarda yağan yağmurlar alsın
Yanısıra yağan yağmurların
Kaldırımların dibinden dibinden
Mutludur denize doğru giden

O her gün oyuklarından yere iner
Yaprak yaprak merdiven bir ağacın
Biraz dudak boyar biraz taranır
Önünde içi yağmur dolu bir aynanın
Çıkar adımlarını yağmurlara bırakır

Açıklarda denizin üstünde yüzen
Yağmurlarlayım ben
Aşk yorgunu dinlenen

1960

G Ü L

Kim gelir gül getirir odama
Bir gülün aydınlığında
Bambaşka durur bu oda

Yatak masa dağınık
Ayna donuk karanlıksa
Gül eksik bu odada

Gözlerim
Ne zamandır boş gözlerim
Kim gelir gül doldurur

1960

H A V V A

Senin elinde elma
Ne uzatsan elma
Uzun bir öpüşten sonra
Diş diş elma

Bir gün yaşamak istemediğim
Geline aklıma
Baktım donanmış tepeden tırnağa
Sen çiçek çiçek elma

Günün yorgunlukları
Ucuca uykusuzluklarla
Çıktıkça çarşı pazara
Işıl ışıl elma
Baştanbaşa elma

1962

K A D I K Ö Y ' D E

Bir gün var Kadıköy'de
Geçen günler içinde
Deniz mi geçiyordu ne
Gökler mi kaçıyordu ne
Önümüzde her sokak bir güvercin
Ardımızda uçar uçar uçar
Her sokak bir güvercinle

1961

SULARIN ALT BAŞINDA

Değirmenden gelen sulara
Uçan bir güvercin gölgesi
Önümde geçip giden sen sanki

1965

MAVİ KUŞ

Gökyüzü mavi bir kuştur evcil
Senin için besledim beslerim
Tutkunum rüzgârım belli değil
O tarifsiz aşk üzüntülerim
Açmaz mı derken önümde mor mor
Bir kararıyor bulut oluyor
Bir boşanıyor sel sel bir yağmur
Bir masaldaki mavi kuş mudur
Aşkımızın çoğalan gökleri
Sevişsek yanınısıra uçuyor

1965

MOZART'IN KUŞLARI

Saat dokuzu vurdu
Piyanosuyla geçirecek sabahı
Dışarda serçelerin cıvıltıları
Dışarda daldan dala güneşte
Gözleri ışık dolu pencerede
Tuşlara dokununca parmakları
Mozart'ın küçük bir sonatı başlar
Dışarda serçeler susar
Artık duvarda yansıyan ışıklar
Mozart'ın ışıklarıdır
Yansıyan ışıklarda öten kuşlar
Mozart'ın kuşları

İki yıldır her sabah bu küçük sonat
İki yıldır her sabah anlam değıştirerek
Böylesi belki de yaşamaktır bitmeden ekliyerek
Yaşamaktır daha iyi daha güzel daha gerçek
Bırakıp anlaşılmaz çetrefil lâkırdıları
Kendimizi sular yapraklar gibi dinlemek

Tutkulardan kaygılardan yorgun
İnanmak umutlanmak yeniden
Gene de tez hayal kırıklıklarını bilerek
Gecenin sessizliği içinde
Ya da uzak kırlarda sabahları
Mozart'ı bulmak yitirmek

1962

BOŞLUKTA BİR SES

O bana derdi ki
Kapısının önünde geceleri
Yıldızlar bize bakar
Yaklaşır kokularıyla hanımelleri
O bana derdi ki..

Anlam yaşanır tekrar edilmez
Anlam = söz + boşlukta bir ses

Bu eski bu canın dünyadan
Nice Arzu'lar Kamber'ler
Ferhat ile Şirin'ler geçti
Ben gibi nice Emrah'lar
Eğildi suya Servihan'la beraber

Az sonra evime döner
Alırdım elime kalemi
İlkti yapraktı geceydi
Seninle yasemin aldık
Vapur bekledikti
Kalan boşlukta bir ses

Anlam yaşanır tekrar edilmez

1965

AKŞAM KONUŞMASI

— Bu perdeler iyi durmuyor
Ya daha seyrek asmalı
Ya daha geniş bir ev bulsak

— Yazık bu gidişle eskiyecek
Yerde her gün teyzenin verdiği halı

— Ben çiçek kuruturdum
Sen kurutur muydun
Bak ne güzel mercanköşk
Kitaplarım arasında buldum

— Biliyor musun çok üzülüyorum
Seninle doğru dürüst tek fotoğrafımız yok

— Nerden olsun
Evlendik evleneli koşuştuk durduk
Hem biz hiç ayrılmıyacağız ki
Fotoğraf nemize lâzım

— Elmayı üçten aldım

— Benim elimden gelen bu

— Daha iyisi can sağlığı

— Ne diyor o şair okudun mu

Bana ne üç dört beş altı

Ben hesap tutmam bakkal değilim

Şiiri ölçsüz uyaksız yazarım

— Hükûmetin son tutumundan sonra

Gel de oyunu kullanma

Yağma yok etrafı ayağa kaldırırım

— Bilet vereceklerdi

Uğrayıp alamadım

— Bugün çok çalıştın

Hadi kalk giyin de çıkalım

Şenlik var Sergi Sarayında

— Yorgunum yarın da erken kalkacağım

1965

KÂĞIT KAYIKLAR

Bir elim pencerede
Alnım pencerede
Gözlerim su oluklarında
Aktı gitti

Hanidir o yağmurlar dineli
Bir sokaktır canım çekmez
Kapanan kapılar aldı
Islanmış güzelleri

Çıplak bir gün açar şimdi havada
Kâğıttan kayıklar yaptım
Katla katla
Git deniz kenarından at
Yağmurlu havalarda oyna

1962

İPEK OTELİ

Küçük bir bavul elimde
Kirli bir gece yarısı
İpek oteline indim
Mumyadan bir salepçi vardı karşı köşede
Ölü bir kâtiple gözgöze geldim

Küçük bir oda içinde
Anısız ufak tefek
Anısız kitap gazete
Bir bardak çay bir tüp aspirin
Anısız ilk günleri İzmir'in

İyi ki seni tanıdım
İyi ki seni sevdim
Şimdi tıklar tıklar bir faytonla her gece
İpek oteline dönerim
Kâtiple dertleşirim salep içerim.

1960

S U L A R D A

Yağmurlu çamurlu bir İstanbul günü
İsterse yama yama olsun pabuçlarım
Bağlamamın tellerinde parmak uçlarım
Ben İstanbul söyler İstanbul çalarım
Vallah billah bilmem başka bir türkü

Balıkpazarı'nda çektim vay anasını
Karaköy'e inerken tuttu da bir yağmur
İki yanım iki duvar eski mi eski
Alt tarafı yaşamım ne bir kısa yağmur
Ben de yağdım yağmasına çektim bir çizgi

Benden İstanbul diye d'ye ölmesi
Bakarsın diye diye sözüm İstanbul olur
Bir yanım Sarayburnu bir yanım Kızkulesi
Arada gider gelir arabalı bir vapur
Sularda ardısıra âşık gözlerim pul pul

1964

İSRAIL NOTLARI

GÜZEL SAVAŞ

Bu ne güzel savaş
Işıktan gülleleriyle her sabah
Güneşin topçuları ateş açan
Yeşilin piyadeleri
İlerliyen kumlarda
Her gün bir adım daha

1965

G Ü N

Mavi kest'im gene mavi kestim gene mavi
Mavi açtım gene mavi açtım gene mavi
Uç dedim uçurdum
Uzandım yattım sırtüstü
Baktım gene mavi
Akşamları bohçaladım kaldırdım
İsrail'de geçen mavi günlerimi

1965

H A M S İ N

Acılı bir yürektir çöl
Acılı bir yürektir yanan
Tıpkı çöllerden esen hamsin
Gibi geçmişte çöllerden esti
Acıma duygusu hak duygusu dinlerin

1965

KUŞ BALIK ÇOCUKLAR

Kanatlı renk renk balıkları Elat Koyu'nun
— Kanatları varsa neden balık olsun —
Gördün o gür yeşil ağaçları sünger yosun
O denizaltı ormanlarının sessiz kuşları
Derinlerde nasıl uçar uçarlardı

Çocukları hem balık hem kuş olmalı
Yüzme havuzunda bir kibutzun
Esmer yanık mavi yeşil çilli sarı

1965

G E C E D E

Isınır ısınır
Kumun içinde gece
Sabaha yürüyen tohum
Uykumda duyuyorum
Sabah olunca
Taptaze ılık dalları
Değecek pencereme

1965

G Ö K

Masmavi bir balon bu gök
Sabraların elinde
Ondan bu bayram sevinci gökte

1965

BİR HİKÂYE KADINI

M. Ö. diyelim yıl 377
Kuğu boyunlu ince uzun bir testi
Öyle biçimli göğüsleri kalçaları
Benzettiğim Kudüs'lü bir İbrani kadını
Öylesi güneşte iyi pişmiş testilerin
Suları öyle karanlık öyle serin

Aşk vardı aşktı tek yasa öncesi dinlerin
Güneşli günlerin nasıl yağmursa ardı
Aşk öyle susuzluk kadar doğaldı
Aşk yasası suya inen ceylânlar kekliklerin
Kadınlar erkekler susadıkça aşka koşardı
Aşkı haram eden sonra yasaklıyan din

Kudüs'ün gözleri üzüm ısıltılı kara
Yasak bir aşkla yaralı ceylânını
Gömdüler bele kadar taşladılar
Kutsal kırmızı bir şaraptı kanı
Bereketli göğüslerinden karışan topraklara

Gözlerinde ısıltısı kara üzüm tanelerinin
Yasak aşkın taşlanan korkusuz kadını
Geceleri İsrail sokaklarında gördüğüm sendin
Sen tek başına bugüne getirdin çocuklarını
Kocadı korkuluk oldu saçlı sakallı din

1965

II. KİTAP

GÜNEŞ
ÇİZGİSİ

**GÜNEŞ
ÇİZGİSİ**

GÜNEŞ ÇIZGISI

Gün geçiyor işte
Bugün de geçiyor işte
Günün geçiyor işte
Bak
Duvarda güneşin çizgisine

EKSİK GÜNEŞLER

Kaç günümüz varsa şunun şurasında
O kadar güneşimiz var
Her günlük hakkımızdır mutluluk
Anla
Dün bugün eksilen güneşler
Ödenmez yarınla

GÜNEŞ ÖZLEMİ

Çeksem kapıyı gitsem
Taşları arasında çimenler biten
Kaldırımlar boyunca gitsem
Açık pencerelerinden beyaz yorganlar görünen
Işıklı dut gölgelerinden
Fakir mahallelerinin akkavakları
Yalansız suyla güneşle büyüyen
Ordan öte katırtırnakları sarı sarı
Bir erguvanlar vardı
Pembe mi desem deli mi desem

Bu ümit olmasa içimde
Burarlarda bir gün beklemem

TAŞRANIN GÜNEŞLİ GÜNLERİ

O zaman o vaktimin bol zamanı
Tembel tembel gerinmek vardı
Öğrenmek vardı
Bütün kuş çiçek adlarını

Nisan gelmiyor mu
İmbat çıkmıyor mu
Duyuyorum kırlarda bıraktıklarımı

GÜNEŞLİ PENCERELER

I

Duvarın birinde
Yanyana üç pencere
Bir iki üç pencere
Yedi cam herbirinde
Yedi çerçeve
Say
Üşenmezsen say bakalım
Ben üşenmez sayardım
Tekrar tekrar sayardım
Karşıda tebeşir tozları içinde
Sayılar harfler
İşıltısı çocuk başlarının
Geç canım
Bana pencereler lâzım
Bir iki üç
Sayardım

GÜNEŞLİ PENCERELER

II

Şu pencereleri iyi ki saydım
Sayarken bir küçük tepe buldum
Mordikenler hindibalar
Hızla geçen kırlangıçlar
Dönüp duran sığırcıklar
Türlü güneşler gördüm
İçerde tebeşir tozları uçar
Çocuklar uğraşırlar
Varsın uğraşsınlar
Neme lâzım

Ben o tepedeydim
Pencereler sayesinde
Her zaman o karşıki tepede
Ya ihtiyar ikibüklüm bir kadınla
Hindiba toplar
Ya haylâz bir çocukla
Sığırcık avlardım

ÖBÜR DUVARLARA DÜŞEN GÜNEŞLER

Duvarın birinde
Bir Asya Avrupa haritası
Fenike gemileri yüzer
Soluk mavi denizlerinde
Saçlı sakallı adamlar
Şu Fenikeliler herhalde
“Karanfil, zencefil, kehribar
Alır kadın satarlar..”
Güneşte kehribarlar ıştır
Kaçırılan kadınların çığlıklarını duyardım
Duvarların gerisinde
Hadi karanfili anladım
Acaba zencefil de ne

Haritada nehirleri severdim bir de
— Nehirleri düşünmek ne güzel —
Dağlardan ormanlardan nehirlerle
Denizlere inerdim her seferinde
Küçük küçük sular halinde
Nehirler ilk çıktıkları yerde
Nehirler birleştikleri yerde
Denize döküldükleri yerde

Duvarın birinde
Bir yılan hatırlarım
Dolanmış bir ceylânın beline
Uyurum uyanırım
Geceleri ter içinde
O ceylânda aklım

ESKİ GÜNEŞLER

I

Ben eski güneşleri ararım
İncecik bir dağ yolunda
Mersinler ardıçlar çitirilar
Doğarlar güneşler uçlarında
— Öyle kalmış aklımda —

— Öyle kalmış aklımda —
İncecik bir dağ yolunda
Gülyüzlü oduncu çocuklar
Doğan güneşler bakışlarında
Yol vermişlerdi bana

İncecik bir dağ yolunda
Gülyüzlü oduncu çocuklar
— Öyle kalmış aklımda —
Uzar gölgeleri ardında
Güneşi görür telâşlanırlar

ESKİ GÜNEŞLER

II

Bildiğim eski güneşler
Ayva sarısına benzer
Çimen yeşiline benzer
Kireç beyazına benzer
Örneğin pembedir
Nar çatlaklarında

O güneşler ne oldu
40 güneşleri hani
Hani 41 güneşleri
Rüzgârın savurduğu
Saçlarının arasında

50 güneşleri 55 güneşleri
Ne çabuk çizdi eğmeçlerini
Doğu tepelerinden
Batı sularına

ESKİ GÜNEŞLER

III

Ak kireçli güneşleri Urla'nın
Şiirlerimin üstüne doğun
Ümitlerimin üstüne doğun
Isıtın beni

Ankara'nın mutlu güneşleri
Hele güneşleri İstanbul'un
— İstanbul'da hiç güneş görmedim ki —
İzmir'in bütün güneşleri
Göztepe'de bir odada

Üzgünüm yalnızım mahzunum
Ezine'nin üzgün yalnız mahzun güneşleri
Alın sabahları beni kapımdan
Athyalım atlara
Gezelim yeşilleri

GÜNEŞ DELİSİ

Akan suyu severim ben
Işıldayan karı severim
Bir yeşil yaprak
Bir telli böcek
Yeşeren tohum
Güneşte görsem
Sevinç doldurur içime
Bir günü
Güzel bir günü
Güneşli bir günü
Hiçbir şeye değişmem
Onun için savaşı sevmem
Onun için zulümü sevmem
Onun için yalanı sevmem
Bilirim yaşamaz güneşte
Bilirim yaşamaz yanyana aşkla
Ne haksızlık
Ne korku
Ne açlık

S E N I N L E

S E N İ N L E

Seninle az gittik uz gittik
Oturduk bir yerde
Güz çimenlerinin üstüne
Aşağıda deniz uzakta Yenikale
Ne kadar güzeldi seninle

Seninle gezdik tozduk
Akşamı ettik
Şarap içtik öpüştük
Faytona bindik seviştik
İzmir'i bir daha sevdim

Ben hesaba gelmezdim
Ya yataktan çıkmazdım
Ya eve dönmezdim
Seninle yüzüm güldü
Yalnızlıktan kurtuldum

Şöyleydim böyleydim
Bundan sana ne bana ne
Geç bir kalem bu lâfları
Daha yıllar var önümüzde
Sevişmeğe bakalım seninle

KORKULARDAN BİR KORKU

Üç gün pazarı bekledim
— Sen pazara demiştin —
Üç gün bir şeye çekmedi canım
Pazardan başka dersem inan
Üç gün uykum kaçtı işim aksadı
Pazara dedim bekledim

Pazar sabahı
Korkulardan bir korku
Keyfimi berbat eden
Ya sevdiğim sen değilsen
Beklediğim sen değilsen

Ç I N G I R A K

Açtım bahçe kapısını geçtim
Çingirak ardımdan bir iki vurdu
Olan oldu çingirak
Olan oldu duyan duydu
Bir kere geldim

İş söze dökülünce
Keşke çekip gitseydim
Âşık halim gözlerinin önünde
Ben hep bildiğin düşündüğün gibiydim
Eksilmezdim böyle günden güne

Birazdan bir koltukta sen ben ötekinde
Birtakım şaşkın eller sersem ayaklar
Ben diye bellediğin bir surat
Geldim karşına geçtim
Ben suratıma ellerime karışmam
Aşkımı bilirim aşkı söyleyirim
Nerde aşkımın güzel yüzü dudakları
Nerde benim sana getirdiklerim

Sen öptükçe okşadıkça güzelsin
Güldükçe konuştukça
Ben sevdalının biriyim işte anla
Hem aşk da o kadar az ki hayatımda
Sen gel de sana kadar yahut senden sonra
Aşksız geçmiş geçecek günlerime acıma

Derinlerde büyüyen otlar var ya
İşte öyle koptum sana geldim
Suların yüzünde seninle bir hizaya
Bana kötü düşlerimi korkularımı unuttur
Hep yanımda kal ellerin saçlarınla

Çektim bahçe kapısını çıktım
Çıngırak ardımdan bir iki vurdu
Ey güzelim yeşil canım mavi gök
Nerde kaldık yavaş yavaş gelir gibi aklıma
Önce minder yastıklarını topla
Cigara küllerini dök

ESKİ DEFTER

Salı çarşamba perşembe
Ayçiçekleri yediverenler

Salı çarşamba perşembe
Mayıs'ta güller Haziran'da denizler

Salı çarşamba perşembe
Yeşiller sabah sabah Temmuz'da
Ağustos'ta yıldız dolu geceler

Salı çarşamba perşembe
Güz çimenleri yağmur kokan nerkisler

Salı çarşamba perşembe
Nihal'ler Güler'ler Şirin'ler

Salı çarşamba perşembe
Gelip geçtiler

İZMİR'DE GEÇEN NİSAN

— Can Yücel'e —

Bütün Nisanlar içinde
Denize bakan odamda
İzmir'de geçen Nisan

Yıllar geçse
O leylâk ayını unutmam
Camı açsam
Leylâk kokuları gelirdi
Leylâk kokularına doğru giderdim
Şurada burada dolaşsam

Geç vakit eve dönerdim
Bir yağmur yağırdı
Çısil çısil ince ince
Karanlık merdivenlerde
Ayaklarıma sürünen kedim
Oturur beklerdim
Ellerim düğmelerimde
Leylâk kokularından
Her neyse aklımda kalan

Alıktım sersemdim
Kapı pencere
Yatak yorgan
Açar kapar beklerdim
Uyanır bakardım
Ortalık günlük güneşlik
Deniz süt liman

Bir sabah çıktım yatağımdan
Penceremi açtım denize bakan
Şimdi İzmir uzaklarda kaldı
Şimdi aklımda
Denize açık penceremden
Odama dolan Nisan

AYSARI ÇİÇEKLERİ

AYSARI ÇİÇEKLERİ

Aysarı çiçekleri
Bir gecede açtılar
Kar ağaçları
Eridiler bütün gün
Bense yattığım yerden
Kokularını duydum
Tabana vuran
Işıklarını gördüm
Boşyere sağa döndüm
Boşyere sola döndüm
Bilirim ne geldin
Ne geleceğin var
Aysarı çiçekleri
Kar ağaçları
Hepsi masal

İMBATIN ÇAĞIRIŞI

Dün nasıl yalnızsam
Bu sabah nasıl başladıysa
Bugün de öyle geçecek
Adımı hatırlamak istemem

Elimden gelse
Ayaklarımı bırakırdım
Masanın altında
Ellerimi kâğıtların üstünde
Yüzümü her gören
Varsın ben diye hatırlasın
Ben çeker giderdim
İkinci vakti çıkan imbatla
Meselâ meselâ
Telli böceklerin ardından
Kırlarda uyuyakalırdım
Sallanır dururdum
Bir gelinciğin dalında

UZAK HAZİRAN

İki dudak arası bir zaman
Gözüğe geldikse geçerken
Mayıs'la Haziran arasında
Yağmurlu bir saçak altından
Aştı uçup giden üstümüzden
Aştı değip geçen yanımızdan

Uyanıp kış uykularından
Şubat'la Mart arasında
Eylül'le Ekim arasında
Yaz sularından kıyıya çıkan
İki adım arası bir zaman
Gözgöze geldikse geçerken
Günlük güneşlik bir kaldırımdan
Aştı uçup giden üstümüzden
Aştı değıp geçen yanımızdan

Aştı görmedik bilmedikse
Kimbilir hangi Eylül bir daha
Hangi uzak Haziran

İ Y İ K I Z

Bilirsin başımı kaşıyacak halim yok
Bilirsin kendimi düşünecek halim yok
— Kendimi düşünemem seni kim düşünecek —
Bir de kalksam bunu sana söylesem
İyisi mi susuyor söylersem yalan söylüyorum

Bilirsin yorgunum çok yorgunum
Uyumaktan başka istediğim yok
Sesini unutuyorum
Hallerini unutuyorum

Bilirsin mutluluk düşünecek halim yok
N'olursun bu işi bildiğin gibi yönet
Bildiğin gibi ne dersin nasıl istersen
Yeter ki bu berbat günler geçsin
Doğru mu yanlış mı düşünemiyorum

Hem böyle giderse de düşünemem
Hiç değilse bugün düşünemem
Düşünemem yarın öbür gün
Kimbilir nerde ne zaman
Ettiğin iyiliği anlarım
Ne kadar güzelsin görürüm

T Ü R K Ü

Bugün üzgünüm
Viranım perişanım
Ağzımı bıçak açmaz

Bugün üzgünüm
Arzum hevesim ölmüş
Kesseniz kanım akmaz

Bugün üzgünüm
Ama yarın
Yarın bu dünya böyle kalmaz

VURUN YALNIZLIĞA

Yalnızlık öldürdü beni
Işığımı gözlerimin önce
Yüreğimin sevincini
Yalnızlık aşkımı hevesimi
Gücümü kuvvetimi

Gözüme geldim
Bütün karanlık pencerelerde
Yalnızlığın gözleri
Sokağa çıkan
Eve dönen
Yıllardır yalnızlığı benimle

Her kış gecesi saat yedide
Yalnızlığı esen
Konak önünde
Yalnızlığı oturmuş meyhanede
Bekliyen beni

Gölmek istemiyorsam
Konuşmak istemiyorsam
Sevişmek istemiyorsam
Yalnızlık sebebi

Kımıldasam
Değıştirsem yerimi
İtsem elimin tersiyle
Gider gene gelirdi

Bir gün girerseniz odama
Cansız uzanmış bulursanız beni
Bakın başucuma
Bakın dörtduvara
Yalnızlık orda
Sizinle nefes nefese
Sizinle burun buruna
Uzanmış yanibaşımda yatağı
Geçmiş masama
Saymayın güldüklerimi
Saymayın sevdiklerimi
Bilin doyamadım ben
Ne aşka ne dostluğı
Vurun Yalnızlığı

YİTİK KIRLAR

YİTİK KIRLAR

Ta uyuyuncaya kadar
Ta yoruluncaya kadar
Küçük küçük yoncalar
Yeşil yeşil yoncalar

Nerenin kırları bunlar
Nerenin yoncaları
İnsan durur durur hatırlar

P E N C E R E

Bırak denizler yürüsün üstüne
Bırak soyunsun giyinsin
Açsın siyah güllere benzer
İçi ay dolu bir pencerede
Ağzı deniz böcekleri tadında
Elleri ot lezzetinde

Bir gün ay çıkar hatırlarım
Bir pencere görürüm gecenin içinde
Ot içinde bir hendek görürüm
Arasında kalırdı ya saçlarının
Öyle ot toz-toprak içinde
Belki usandığımız bu yaz güneşleri de
Bir gün hatırlamak için lâzım

YAZ YEŞİLİ

I

Yazlar geçip gittiler
Geçip gittiler hafif bir rüzgârla
Eteklerine dolana dolana
Köşebaşlarından çıktılar seninle
Dönüp gittiler köşebaşlarından
Akşamların alacakaranlıklarına

Yazlar geçip gittiler
Geçip gittiler yanınsıra
Dutlukların gölgelerinden öğle sıcaklarında
Yanınsıra gezine gezine
Akşamları denizlerin kenarında

Yazlar geçip gittiler
Bahçede bir kenara iliřmiřsin
Sıcak toprak kuru ot ayır imen
Koskoca bir ay vardı yukarlarda
Elinde bir demet yasemin

Büyür şimdi ocuk gözlerin
Aarlar bir hizada kafamda
Bir hizada denizi üstünde Kordon'un
Bütün otobüslerin camlarında
Aarlar ardarda yazları yeřillerin

YAZ YEŞİLİ

II

Nerde gördün o yeşili
Nerde gördün hatırla
Zehirli ilâç dolaplarında
Eski eczanelerin belki
Geçmediğin sokakların bir daha
Belki yaz bahçelerinin
Yosun tutmuş duvarlarında

Taşra yollarının kurak yeşili
İlçelere her uzanışında
Erken sabahların
O yeşiller gökleri
O renk açarlar belki
Güler'in çiçekleri
İzmir'in dört yanında

AKŞAM SOFRASI

Bir avuç taze badem
Birkaç kuru leblebi
Gözlerin bir avuç
Kâğıt beyazlığında bir ten
Masamda senden

Saçlarında akşamlar oluyor
Derken

D E R E

Gözlerin düşer kaldırımlara
Top top ağaçların altında
Ellerin gezer kendi aydınlığında
Bir dere tutturmuş bir türkü
Yüreğimin ortasında
Adını çağıra çağıra
Önünden geçiyorum evinizin
Önünden aka aka
Dönerken uykuların arasında
Bir yandan bir yana
Kulak ver işitirsin

TELLİ BÖCEK

Dolanır durur İzmir'in havalarında
İzmir'in havalarında uça uça
Dünlerde geçen haftalarda yıllarda
Boz rengi kış sabahlarına karışır
Gezer çırpıntılı imbat suları ardında
Aklımda kalan bunca zaman sonra
Güneşli ikindilerde gül rengi akşamlarda
Simsiyah saçlarından yüzen bir parça

Bunlar İzmir'de geçen günler olsa olsa
Uçar uçar konar gözkapaklarıma
Sarmaşıklar halinde duvarlardan sarkar
Dükkânların camlarında çıkar karşıma
Baktım şenliklerin ümitlerin ortasında
Baktım elde avuçta o var
Otur oturduğun yerde dedim
Uçakları vapurları aklından çıkar

GEÇENİN BU YANINDA

Deniz kara kapkara
Uzakta dağlar kara
Rüzgârlı bir akşam
Kordonboyu'nda

— Demek yarın gidiyorsun
— Yarın gidiyorsun ha
Demek böyle elele yanyana
Geçenin bu yanında
Gelip durduk
Demek kaldık
Rüzgârlı bir Kasım akşamında

Yaprak kımıldamaz yüreğimde
Bilirim bundan sonra günler
Uzun bir kış uykusuna benzer
— Kutuplarda tıpkı kutuplarda —

Gözlerimin önünde
Rüzgârlı bir akşam eser
Aşkımız oracıkta paramparça
Saçların katılmış rüzgâra
Gözlerin katılmış rüzgâra
Uçup gider Kordonboyu'nca

Deniz kara kapkara
Uzakta dağlar kara
Denizin dağların ardında
Ne saçların
Ne gözlerin
Ne ses
Ne seda

DARGINLARIN MASASI

Deniz kenarında bir masa
Bir gökyüzü hatırlıyorum
Bir omuzundan bir omuzuna
O kadar yakındın bana

Gemilerin sularda batan ışıkları
Denizanaları yosunlar kımıldar
Alacakaranlık bakışlarında
Bakışlarında bütün yıldızlarıyla
Dolaşan bir yaz akşamı

Şimdi bunca yıl sonra
Ellerini hatırlıyorum
Ellerimin yanında
Gözlerini yeni görüyorum daha
Gözlerin sevdalı asık

Konuş n'olursun
Bu sağır sessizliği yık
Yalan de, değil de, unut de bana
Konuş hatırlama artık
Bilirim ne yaptım ne dedimse hata

Bu işe çocuklar gibi başladık
Çocuklar gibi iyi ki geldi aklıma
Sevmek isterken her defasında
Elimize ne geçerse kıra kıra
Dedim ya hatırlama artık
Şarkıyı dinle *pick-up*'ta
Yati naksihorisome
Yati naksihorisome Rumca
Neden ayrılalım demek
Neden ayrılalım düşün bir daha

İçtiğim su yediğim ekmek
Adım gibi biliyorum
Yasemin kokuları gibi Göztepe'nin
Urla'nın deniz kıyıları gibi
Öyle görür gibi koklar gibi
Elle tutar gibi biliyorum
Seni seviyordum

Sana şiirler söylemek
Yalvarmak istiyordum yana yakıla
Yüzünün göklerinde siyah bulutlar
Yağmurlar vardı saçlarının ormanlarında
Akşam inen sokaklara bakan camları
Bekâr odalarının Ankara'da
Yalnızlıklarım geliyordu aklıma
Ağlamak istiyordum

Hiç birini yapmadım ama
Aşkımız boyunca sana söylediklerim
Söylemek istediklerimden ne kadar başka
Anlaşılır şey değil böyle
Geleceği düşünene düşünene
Geçmişten lâf etmek

Bir ara sana baktım da
Bizi koyup giden zamanı gördüm
Yalnızlığı gördüm mahzunluğu gördüm
Sonra unuttum lâf arasında
Şimdi söyliyebilirdin diyeceksin yanyanaydık
Gördüm ellerin dudakların
En az Şili kadar Çin kadar
Uzaktı bana
Kıtalar yıldızlar kadar uzaktı
Bastığımız topraklar
Ayaklarımız altında

Senden mutluluklar eserdi
Geçmiş gelecek bütün hayatıma
Güneşler doğar doğmaz
Işıklar yanar yanmaz
Senin dünyaların ısırdı dörtyanımda
Bitkilerin faytonların yastıkların vardı senin
Yüzümü güldüren göklerin vardı
Serin serin denizlerin
Besbelli yollarım seninle
Bulup da yitirdiğim bir cennete uğradı

.

BARIŞ TÜRKÜSÜ

Biz bir kuş bile öldüremeyiz
Biz kana bakamayız güzelim
Acı duyan yüreğin için seni
Korkakça gülüşlerin için severim

Korkakça gülüşlerin için
Korkuların söğüt dalından
Camdan sırçadan senin
Gülsün güclensin istersin
Mahzun gördükçe güldüklerin

Ama senin korkuların güzel şeyler
Madem anasın sevgilisin
Korkuların bütün anaların sevgililerin
Bil ki her zaman kalbinden geçer

Başka gülüşlerini de gördüm senin
Yeniktim, gariptim, çaresizdim
Gülerdin aşkla inançla yanımda
Nasıl açarsa uzak kırlarda
Ezik otları diriltten güneşler

Biz aşk için yaşıyoruz
Ölüme karşı güzelim
Seven yüreğin için seni
Korkusuz gülüşlerin için severim

III. K İ T A P

İ M B A T L A G E L E N

İMBATLA GELEN

İmbatla gelen
Yüzünü görmesem
Sesini duymasam

Ya ölürsem

1955

BEKÂR ODASININ ROMANI

I

EVLERLE İNSANLAR

Evlerle insanlar
Ne kadar benzer
Birbirine

Karşiki evde bir bekâr
Kiracı odanın birinde
Öteki odalar gider gelir
Bir arada sofraya otururlar
Öteki odalarda ışıklar...

Bekâr odası
Kim görse anlar
Çoğu geceler
Karanlıklar içinde
Çoğu geceler
Bir başına
Çoğu geceler
Bekâr!

II

E Ş Y A

Bekâr odası ne olacak ?
Bir masa, iki sandalye
Yatak, odanın dibinde
Masanın üstünde şişe
İki kadeh
Bütün eşyası!

Sanırsın ne varsa kalkıp gidecek
Masa, masa da olsa
Sandalye, sandalye de olsa
Oturmaz seninle
Madem senin için dar
Kulağın ayak sesinde
Masanın sandalyenin de
Bir beklediği var.

Şişenin gözü pencerede
Kadehler kapıyı dinler
Yatak ümitler içinde...

III

PENCERELER

Bir parça gök, ağaç dalı
Bir avuç sokak parçası, çatı
İki camın çerçevelediği
Pencerenin manzarası

Pencerenin Allahın günü
Dışarda aklı
Ben nerede kaldım?
Güler nerede kaldı?

IV

GÜLER GELİYOR

İlkin pencere gördü
Geçti oturdu yerine
Ben duydum
Masa, sandalye duydu
Bütün oda duydu
Hepimiz kapıya döndük.

V

GÜLER'İ KARŞILADIK

Güler o nazları
Nereden buldun ?
Güler o halleri
Kimden gördün ?
Pencere :
— Güler hoş geldin !
Kapı :
— Güler sefa geldin !
Ben :
— Gülerim !
Canım, ciğerim...

VI

GÜLER'İN ODADAKİ SAATLERİ

Şişe, susadın mı? diye sorar
Yatak, yat uzan der, seni bekledim
Güler, sen iyisin, sen güzelsin!
Burada kal, bizden ayrılma der
Dört duvar
Aşkın olmadığı yerde
Saadetin olmadığı yerde
Duvar olmak, yatak olmak
Neye yarar?

VII

GÜLER'İN AŞK SAATLERİ

Bir değişik zamandı
Zamanların içinde
Başucumda bıraktığı
Küçücük, minnacık
Beyaz, yuvarlak, boncuk
Küpecikler içinde
Işıklar, gölgeler vardı
Güler'in aşk saatleri
Belki de o dünyalarda kaldı...

Belki de uçup gitti
Odadan çekilen güneşlerle
Bomboş bir kıyıya indi
Gün doğar, gece iner
O öpüşler, okşamalar
Oralarda çocukların bulduğu
Ak-pak deniz taşları şimdi...

VIII

GÜLER'İN ARDINDAN

Mantosu sandalyenin arkalığında
Çantası üzerindeydi
Masada eldivenleri...
Akşam oldu
Güler giyindi gitti
Gözlerim bütün gece
Masada, sandalyede kaldı...

IX

BU İŞİN SONU

Güler gitti
Pencere çekip başını gitti
Gök gitti, ağaçlar gitti, sokak gitti
Kimse kalmadı seninle

Yarın Güler'i gördüğün yerde
Gökleri, ağaçları bulursun
Bir başka sokak gözünde güzelleşir
Ama unutma ki gün gelir
Gün gelir de Güler
Buralardan giderse
Bu gezdiğin tozduğun
Dört yanı haram eder de gider
Bu odayı bırakır
Bu şehirde duramaz olursun.

1954

GÜLER BANA GELİYOR

Bir o yana
Bir bu yana
İki yana
Salına salına
Güler bana geliyor
Kaldırımından kaldırıma
Tek basa basa
Gözlerim adımlarında...

Güler'den önce bu sokakta
Bir âlemde manzara
Ağaçlar havasında
Gökler âvare
Sarılar, beyazlar, yeşiller
Şurada burada
O bozuk düzen şimdi
Güler'in bastığı yerlerin
Sarısı, beyazı, yeşili...

Hatırla:

Ergen yaşının rüyalarında
Eline değdiğin Güler'di.
Cilt cilt romanlarda
Okuyup bellediğin,
Bir bulup bir yitirdiğin
Akşamları kalabalıklarda
Güler'di uykusuz aylı geceler
Hayal-meyal seçtiğin
Ağırlaşan gözkapaklarında

Hayatım aklımdan geçiyor da
Nerede olursam olayım
İster çocukluk çağında
İster yedi yıl uzakta
Güler bana doğru geliyor
Ben, ona!..

1953

GÜLER'İN ELLERİ

Ellerin aklıma geldikçe..
— Tüh! nasıl aptallık ettim! —
Gece-gündüz beraberdik
Dudakların ne zaman istesem
Dudaklarımı uzattığım yerdeydi
Bazan dalıp gitsem
Gözlerin, gözlerimin izinde...
İnanamadım, güvenemedim!

Ellerin aklıma geldikçe
Kırık bir dal gibi senden
Gölgesi kadehlerime düşen
Giderken çektiğin kapım üstünde
Ellerin omuzlarımda gezen
Anladım bütün şüphelerim beyhude
Ne çare geri dönemem!

1953

D A V E T

Evinizin önünde deniz
Eski günlerin denizi
— Sen gideli kapınızdan geçmedim —
Mavi, masmavi...

Evinizin önünde sokak
Sabahları binaların gölgelediği
— Sen gideli adım atmış değilim —
Sâkin, eskisi gibi

Evinizin önüne her gün
Tanıdık, kayıp bir yüz
— Sen gideli ne kadar da değiştim —
Çağırır durur beni...

1954

GEÇMİŞ YAZ

I

Taze bira, yasemin kokan
Yaz sonlarında bir akşam
O deniz kenarı küçük lokantada
Dalıp gidişini hiç unutmam

Göğe vuran panayır ışıkları
Kestane fişekleri, çarkıfelekler
Şavk içinde yüzen gemiler limanda
Farlar, sokak lâmbaları altında
Ağaçların hışırdayan aydınlık yaprakları
Kaç defa bir fayton seni beni aldı dolaştırdı
O ışıklar, yeşiller, denizler arasında

Yanında mahzunluğumu arttıran
Aşkımdı, doymadığım aşkımdı!
Ne kadar öpsem okşasam
Kalçaların, yarı açık dudakların
Alacakaranlık bakışlarındı.

II

Pamuk seksen beşten yüz otuza fırladı
Kimin umurunda?
Bizim önem verdiğimiz tek şey varsa
Çini mavisi göklerin, imbatın tadı
Gökyüzü her sabah masmavi üstümüzde
İmbat her akşam bağrımıza ılgıt ılgıt esiyordu
ya...

Pamuk yüz otuzdan yüz altmışa fırladı
Kimin umurunda?
Arsada, arabada küçük hanımların, beylerin aklı
Bu canım, bu yaşanacak dünyada
Benim için sen, senin için ben vardım
Gerisi yalandı...

Geceleri oturup Kordon'un setine yanyana
Çekirdek yemek âşıkların kârı
Para pul düşünmeden, yarını düşünmeden
Bahçelerden gelen rumbaları dinlemek
Âşıkların kârı, pamuk yüklü rıhtımdan geçen
On beş tonluk Steyr'lerin, Büssing'lerin teker-
leri altına
Tükürmek çekirdek kabuklarını.

III

Şu İzmir'de kimsenin, ama kimsenin
Akıl erdiremediği neydi bilirsin
Senin kadar güzel, gözde, senin
Kadar cana yakın, hayata düşkün
Bir kadını kalsın da beni sevsin...

Sana on paralık hayrım dokunmadı, bir düşün
Bir çift çorap olsun almadım ayağına
Yaptığın kime sorsan düpedüz delilikti
Kalktın kalktın da benim gibi
Olur olmaz kafa tutan
Akıntıya kürek çeken birini sevdin!..

1953

**BİR SABAH UYANINCA YADIRGADI-
ĞIM ELLERİM, AYAKLARIM, GÖZLE-
RİM ÜSTÜNE DEĞİŞİK ŞİİRLER**

I

BİR SABAH UYANINCA

Uyandım: sabah oldu
Uyandığım geldi aklıma
Ellerimi aradım yanımda
Ellerim yorganın üstündeydi
Yorganın üstündeki eller
Benim ellerim değildi
Cigarama, kibritime uzandım
Hay Allah!
Nerde dün gece
Başucumda bıraktığım
Kibrit, cigara?
Ne ayaklarım her günkü ayak
Ne bu surat benim suratım!

Düne kadar âşıktım
Deli gibi âşıktım
Dün gece sevdiğim kadın
Bindi bir trene gitti
Sözde ben garda kaldım
Eve döndüm
Yattım uyudum

II

GÖZLERİM VARDI..

Gözlerim vardı
Giden bir trenin ardında kaldı
Tren basamaklarında bir kadın
Gecenin içinde bir çift ray görür

Ellerim vardı
Sevdiğim kadın aldı götürdü
Saçlarını okşar durur

Ayaklarım vardı
Yağmurlu, ıslak bir kaldırımında
Onun ayakları yanında

III

BU İLKİ DEĞİL

Bu iş ilk defa gelmedi başıma
Beyaz güvercinler uçtu
Ardından gözlerimi uçurdum
Gemilerin izinde bıraktım
Bıraktım gözgöze gözlerimi
Cömert, aydınlık saatlerde
Seviştiklerimle
Sevmek istediklerimle...

Ellerimi desen
Katladığım mektupların
Haddi hesabı yok
Ellerimi nasıl verdim
Sıktığım dost ellerine
Sana, senden öncekilere...

Ya ayaklarım?
Ayaklarım da öyle
Kalabalıklar içinde
Tozlu dağ yollarında
Yaz günü derelerde
Dörtal giden atların
Güneşli üzengilerinde.

IV

SAĞLIK OLSUN

Ne yaparsın
Bu iş böyle
Sen gittin
Ben kaldım
Ben bu canı sokakta bulmadım
Veresiye almadım
Üzgün bırakmam
Bu gelen günü
Ömür kısa
Heba etmem
Kalan eller
Kalan ayaklar
Benimdir gene
İçimde çocuk gibi uyanan
Bu ümit benim
Saadetler benim
Acılar benimdir

1954

İ T H A F

Küçüğüm, sen şimdi on sekizindesin
Güzelliğin gün günden dillere destan
Hatırimda herbiri seninle canlanan
İzmir'in günlerinde gecelerindesin

Sönmüş yanardağlar, kaleler eteğinde
Yüzyıllardır uyuyan şu bizim İzmir
O âşık kadınları, levent erkekleri nerde?
Sahiden yaşayıp göçtüler mi kimbilir?

Balkonlara, yalılara dalar düşünürüm
O günler uzaklaşan yelkenlerin peşisıra
Akan bulutlar gibi geçmiş: ne iz, ne hâtıra!
Sır şimdi bunca güzel hayat, güzel ölüm!

Sır şimdi gözyaşları, saadet dilekleri
Bize gelen yüzyılların hikâyesi sır
Eski İzmir diye ne varsa şunun bunun bildiği
Yaşlıların kırık dökük anlattığıdır

Aşkı şehirler yaratır, şehirler yaşatır diyorum
Gün gelir aşklarıyla anılır şehirler anılırsa
Niyetim sevdalı sözler etmek de olmasa
İzmir için ne yazarsam sana adıyorum!

AYLI GECE

Ay, kasabanın üstünde,
Aya benzese yanmam!

Bir adam meyhaneden çıktı
Aşksız, garip bir adam

Küçülmüş, kendi halinde
Yakasız kalkık, elleri ceplerinde

Bomboş daracık sokaklar
Aldı başını yürüdü

Bir ardında bir önünde
Yanınca garip bir gölge...

Aşk var, bu dünyada, dostluk var!
Varsa da inanmam, hani nerde?

1952

NASIL YAŞADIMSA

I

Tarlalar deniz kenarında başlardı
Çift süren, bel belliyen, bağ budayan
Kıyıda ağ çeken adamların
İzdüşümleri düşerdi ufka

Akşam olur, gölgeler yürür bayırlara
Gölgelerin peşisıra yollara dökülürler
Şimdi kapasam gözlerimi, dönsem hâtırama
Kadın erkek, çoluk çocuk
Yanık yüzleriyle dizilirler karşıma birer birer

Açık elli, açık yürekli, pâk çehreli
Hepsi kardeşim gibidir, hemşehrimdirler
Çıksam gece vakti dolasşam evlerini
Ya sofralarında tuzları yoktur
Ya gaz bulunmaz lâmbalarında

Yol boyunca yeşil hendekler vardı
Çitlembikler, bademler çiçek açtı mı
Kokulu bir imbat eser havada
Savrulan çiçeklere döndürürdü çocukları
Benim esmerliğim o rüzgârlardan kalma

Sırtüstü uzanırdım kumsala hülyalı
Deniz ayaklarıma kadar gelir dalga dalga
Gökler üstüme gözlerin gibi' alçalırlar
Gözlerin gibi uzaklaşır, derinleşirdi...

Körfezin nihayetine daldıkça o yaşıta
Yüreğimden sesler gelirdi
Bir gün ilk şiirlerimi söyledim
Senin, memleketimin güzelliğini duyurmak için
Ayrı âlemlerde yaşayanlara!

1946

II

Memleketim, derdim, memleketim
Dağına, taşına seslenirdim
İçime vuran derinliklerinden
Yankılarda adımı dinlerdim
Sevdiğim göllerin, vâdilerinin

Dünyada hiç bir yer bence
Türkiye kadar güzel değildir
Madem emeğimi toprağına harcadım
Madem yorgunluğum göğüne dalmakta diner

Bir gün bařlardan bahçelerden yřřdřm
Zeytinlikler, ardından am ormanları
Birden bir tepeye varınca esmiye başladı
Kır iekleri, kayalar, fundalar řzerinden
Oracıkta şhit olanların anıları

Oracıkta şhit olanların kanı
Karışmıştı çimenlerin yeşiline
Gřler gibiydi herbiri bir tařm gerisinde
Rumeli'nin, Anadolu'nun bize benzer adamları

Orada uzandım çimenler řzerine
Orada çocukluktan gençlięe geçtim
Orada anladım řlmez insan
Ölřlerinin inancıyla yařar
Ölřlerinin inancıyla řlřrse

1945

III

Eskiden dünya küçüktü
Boyuma adımlarıma göreydi sanki
Okulun yolu uzaktı
Bağımız daha uzaktı

Çocukluğum masal gibi geçti
Kıtaların, böceklerin, kâşiflerin
İsimlerini öğrendim
Çiçekleri suladım
Hayvan otlattım

Gün geldi sevmeyi öğrendim
Hâlâ kimseye benzemez
Görmeden duramadığım bir kız
Sonunda başkasıyla evlendi

Gün geldi iyiliği anladım
İşsizdim bir arkadaşım
İki ay kahrımı çekti
Başkalarının yanında çalıştım

Yağmur yağar yolda olurdum
Saçlarım tenim rüzgârdan
Ellerim tuttuğu işten memnun
Her gün hayatın insanların oluyor
İslık çalıyor, şarkı söylüyor, çalışıyordum.

Gün geldi aklım erdi
Anladım ben taşralı şair
Ben geri kalmış bir milletin
Ben çalışan halkın bir çocuğuyum
Anladım ben yaşamak
Bu kavgaya inanmak demektir.

1945

IV

Ne zaman hatırlasam, nerde
Mahzun yüzümle kendimi
Gezer dolaşır görürüm
Aşklar, hevesler peşinde

Ben yeni gelen günü yaşarım
Bir günüm bir gününe benzemedi...
Görürüm benim yıldızım gökte
Tek başına yanar geceleri...

Benim gözlerimde o hoş pırıltı var
Aynalardan, kitaplardan anladım
Kaderimi düşündüm hayatın içinde
Beni şairim, gerçek, gelecek adamıyım

Benim o eski ateş var içimde
Kendimi hür hissetmeliyim daima
Tadı kaçan eski aşklar beni sıkıyor
Bağlı kalamam yeminlere, kanunlara

1945

Ç A R Ş I

Çarşıda bir baştan gelen fayton
Hey canım ne de geliyor ya!..
Bu güzel yaz günü
Sabah sabah
Bacak bacak üstüne
Elde cigara
Açılıp saçılmış
Kol bir yana
Gerdan bir yana
Allık sürme
Ver yansın
Kırmızılık
Değme gitsin
Kollar desen
Dizi dizi bilezik
Gerdan desen
İnciler sıra sıra
Kurulmuş faytona
Gelen kim?
Kim bohça gibi
Yayılmış yanına

Kim olacak?
Kemer'den
Mamasıyla
Benli Zehra.

Çarşının ölgün bir vaktidir
Memurları işçileri arama
Çeyiz düzen, nişan düzen taşralılar
Annecikleriyle küçük hanımlar
Kaynanalarla yeni gelinler
Bir de...
Bir de bizimkiler

Arabacı kürt Ali
Oğlum Ali
Evlâdım Ali
Mamanın dilinde
Varsa Ali
Yoksa Ali
Çek oğlum Ali
Çek Kuyumculara
Dur oğlum Ali
Bir çift bilezik
Bizim kıza
Çek oğlum Ali
Dur oğlum Ali
— Bizim paket hazır mı?
— Hazır hanım abla

Oğlum Ali çek
Oğlum Ali dur!
— Altı carse gömlek
Altı ipek külot
Sar şu pembe sabahlığı da
Allık çıkar
Pudra çıkar
Koku çıkar
Söyle kızım Zehra
Seç kızım Zehra
Gülüm kızım Zehra
Hanım kızım Zehra

— Size hanım abla
Emriniz
Bir arşın tülbent
Bir başörtüsü sar
Bana da
Baksana evlâdım
Bir ayağımız çukurda
Bundan sonra
Benim işim namaz niyazla.

1953

KÖPRÜ BAŞINDAKİ DÜKKÂNLAR

Köprü başında üç dükkân var
Biri Tahmis Nuri'nin dükkânı
Sağ başta dirsekte kalır
Caddeye bakar

Arada bir Nuri'nin gözü dışarı kayar
Bir korna işitmiştir
Bir taksi vilâyetten gelir
Ilıcılara geçer
İçinde yumuşacık bir bayan
Sıcaktan yelpazelenir
Dazlak bir bay terini siler
Araba bozuk kaldırımında sığrar
Bayan yüz buruşturur
Baydan yana yıkılır
Nuri kaldırır dibek elini, indirir
İndirir, bir daha indirir

Kahve una döner bu gidişle
Öyle gelir ki Nuri'ye
Dibeğin dibinde, tâ dibinde
İşine düşman, gücüne düşman
Kanını emen bir böcek
Döner dolanır
Bir türlü can vermemiştir

Tahmis'i biraz geçince
Bir demirci dükkânı gelir
Demirciler iki kişidir
Biri körük sıkar ateşe
Öteki demire tavını verir
Örsten bir ses gelir her seferinde:
"Bu kazma ırgat kardeşe
Bu kazma ırgat kardeşe"

Demircilere bitişik
Bir usta, bir kalfa, bir çırak
Kunduracılar çalışır
Kunduracıların çekiçleri küçücük
Çivileri ufacık

Her sabah doğan günle
Kepenkler kalkar
Örs, dibek hatır sorar
Çekiçler cevap verir
Köprü başının şarkısı başlar

Bağırmadan, aynı sesle, aynı karar
Herbiri kendi köşesinden
Kendi türküsünü söyler
Kunduracı çekici, demirci örsü
Tahmis dibeğiyle
Herbiri kendi köşesinden
Kendi sesiyle
Türkülerin ölmiyeni budur bence
Arz bir aydınlığa doğru döner
Eller uzanır birbirine.

1947

BABALAR İLE ÇOCUKLAR

1908

İlân'ı Hürriyet,
Enver'ler, Niyazi'ler
Millî kahraman
O günleri hazırlayan günler
Sizin ilk gençliğinize rastlar
“Bir Lâhzai Teahhür” “Tarihî Kadîm”
“Millet Şarkısı” “Doksan Beşe Doğru” “Sis”
Fikret'i ezbere bilirdiniz
Dilinizde millet vatan
Dilinizde İhtilâli Kebir'den cümleler
Hattâ saraya curnal bile edilip
Mabeyin kâtibi pederinizi
Rezil, mahcup ettiniz!
Beyim, vatandı milletti
Sizin vatanınız, milletiniz
Gençlikti sizin gençliğiniz
Her şey gençliğinize verildi!

Gün geldi:
Mahcup pederinizin
Medarı iftiharını idiniz
Siz, vatan millet âşığı
Siz, ileri fikirli
Siz, hürriyet mücahidi...

Ya sizin mahdum beye ne demeli
Sizin mahdum oldum bitti Frenk züppesi
Sen bunca para dök, emek sarfet
Rakı içsin ayak ayak üstüne uzatsın karşınızda
Din hakkında, dünya hakkında
Kafasında ipe sapa gelmez fikirler
Olur olmaz konuşsun
Siz böyle miydiniz beyim?
Siz böyle miydiniz?..

Baba kalbi ne de olsa
Gençliktir, geçer, der, gülümsersiniz.

Ah, gençlik! Deli gençlik!
Mahdum beyinki gençlik
Şöyle böyle gençlik hepimizinki
Meselâ muhaliflerinki
Meselâ muvafıklarınki
Dergi çıkaranlarınki, şiir yazarlarınki...
Hangimiz bir çağda
Bu dünyayı beğendik?
Hangimiz düzenlemek istemedik ki...

1954

BİR KÖYE GİRERKEN

Bir köye girerken önce
Önce çocuklar görünür
Gübre yığılı harımlar
Tezek kokan tümsekler üzerinde
Bir arada tavuklar, köpeklerle
Aşağıda yolunuz üzerinde
Gür ağaçlar gördünüz
Boş akarsular
Şimdi kirli suratlar ortasında
Açık ağızlar, şaşkın gözler
Size bakar
Tavuklar kaçırlar!

1954

KARAKOLDA

*Urta'nın Özbek köyünden Yetim Ali tarlasına
üç evlek geçen sınır komşusu İnce Ömer'i vurdu.
Bakalım Özbek köylüleri, Ali ile Ömer'in karılı-
rı, olayın ardından ne dediler, ne ifade verdiler.*

I

ÖMER'İ OLAY GÜNÜ SABAHI GÖREN BİR KÖYLÜNÜN TÜRKÜSÜ

Sabahın seher vaktinde
Baktım binmiş al beygire
Ömer aşağıdan gelir
Sırtında avcı ceketi
Ayağında rugan çizme

Çiğ düşmüş çimenlere
Kavaklar iki yanda ak yeşil
Bir kuş önünden uçar
Dere ardından seslenir

Özbek gölgeler içindedir
Taze bir mavilik sürer göklere
Sabahın seher vaktinde
Ömer binmiş al beygire
Selâm verir uçan kuşa, doğan güne
Baktım aşağıdan gelir.

II

ÖZBEK'İN YAŞLI KADINLARININ AĞITI

Bu sabah Özbek'te
Silâh sesiyle fırladık kapımızdan
Bu sabah silâh sesine açıldı
Özbek'te pencere kanatları
Ağlamaklı bir gün ışığı doldu
Evlerimize ardımızdan
Mahzun bir gök
Gözlerimizin önünde asılı kaldı.

Varın bakın
Silâh sesinin erişmediği yerde
Ak sıvalı damlar
Ak akarsular
Ak kavaklar
Böyle kara mı?

Varın bakın
Seviştiği yerde insanların
Güneşi görün
Gökleri görün
Toprağı görün
Nasıl memnun

Bir de bize bakın
Gökler kaçır üstümüzden
Okşasak çocuklarımız ürker
İçimizde korku var
Gelinlerimiz kuruyan fidanlar gibi solgun

III

KAATİL ALİ'NİN KARISININ İLK AĞITI

Üç gündür, üç uzun gündür
Ömer'in çifti tarlamıza girdi gireli
Salı, çarşamba, perşembe
Üç gündür, üç uzun gündür
Ali'm karardı, kahırdan soldu
Yüzü gülmedi.

Salı, çarşamba, perşembe
Sabah, öğle, akşam oldu
Sofrasını kurdum kaldırdım
Ali'm başı önünde
Ekmeğe el sürmedi.

Üç gece, üç uzun gece geçti
Gözleri tavanın kirişlerinde
Cıgarasının biri yanar, biri söner
Dalar göğüs geçirir
Ali'm üç gece, bu üç gece ömrümde
Sarmadı, okşamadı beni

Üç gün, üç gece geçti
Salı, çarşamba, perşembe
Dağlanmış yüreğiyle
Oğluma kızıma bana
Değecek olsa gözleri
Ali'm yeğit Ali'm
Dalar giderdi.

IV

ALİ'NİN KARISININ İKİNCİ AĞITI

Bir uğursuz karanlık
Evimizin üstünde
İçim dar
Yüreğimde bir gam, bir kasvet
Sarıldım ellerine:
— Etme Ali'm, etme!

Bir uğursuz sessizlik
Gezindi durdu
Evimizin içinde
Baktım Ali'm doğruldu
Lüver belinde
Dikildim önüne:
— Gitme Ali'm, gitme!

Gözlerim gözlerinin içinde
Ben Ali'mi böyle görmedim
Ah, kuşa, karıncaya kıyamıyan Ali'm
Kolum kanadım kırıldı
Kaldım ayakları dibinde
Kapıdan giren ayazı duydum
Üç el silâh sesi işittim.

V

ÖLEN ÖMER'İN KARISININ AĞITI

Evimizin önü dere kenarı
Dere kenarına ak kavakları
Ömer'im dikti
Evimizden dereye inen yolu
Ömer'im açtı.
Ömer'im aşıladı avlumuza
Itır, fesliĝeni, katmeri

Yıllar yılı
Ömer'in yüzü gülerse
Ocaĝımız tüter, gazımız yanarsa
Kavaklar bayram eder,
Ömer'im sıkkın
Mahsul kötü, eli dar, unumuz kıtsa
Kavaklar kararır giderdi.

Yıllar yılı
Eve girsem yüzüme Ömer'in nefesi değer
Avluya çıksak yanyana akşamları
Bir hoş kokardı ıtır, fesleğen, katmer

Bakamam incecik dere yoluna!
Bakamam ak kavaklara!
Penceremden, kapımdan
Güne bakamam! aya bakamam!
Gayri eve girsem içim ezilir
Avluya çıksam
İtır, fesleğen, katmer kokusu
Bana haram!

VI

ÖZBEK KÖYÜNÜN YAŞLI ERKEKLERİNİN AĞITI

Özbek'in Akkum mevkiinde
İki yanı cebel, batısı deniz, lodosu dere
Bir taşlı kireçli tarla
Uzanır cebelle deniz arasında.
Bir bodur ahlata ortalarda
Sözümona tarlayı ikiye böler
Cebelden ahlata kadar
Poyrazı Ali işler
Ahlattan dereye lodosu Ömer.

Hey gidi fukara Ali
Hey gidi fukara Ömer

Baktık Ömer'in çifti
Ahlatı üç evlek geçmiş
Biz bildik, bileli
Lodos Ömer'indi ahlatı kadar
Ahlatın poyrazı Ali'nindi

Hey gidi fukara Ali
Hey gidi fukara Ömer

Özbek'in Akkum mevkiinde
Cebelle deniz arasında
Bir taşlı kireçli tarla
Bir iki sıska zeytin
Bir iki bodur ahlat
Güneş vurur kavrulur
Yağmur yağar yeşerir
Ayrık otları, çakalboğanlar, devedikenleri...

Hey gidi fukara Ömer
Hey gidi fukara Ali

Baktık: ahlatlara, zeytinlere güneş vurmuş
Cebelden bir serin rüzgâr eser
Deniz köpürür mavi mavi
Baktık ayırık otları yeşerir
Kurur kimi
Baktık:
Karıncı yuvaları durur
Çekirgeler durur
Süleymancıklar durur
Baktık:
Ne gayri Ali gelir
Ne Ömer görünür

Hey gidi fukara Ömer
Hey gidi fukara Ali

1955

S O N

İÇİNDEKİLER

I. Kitap : YAĞMURLU DENİZ

Kısmeti Kapalı Gençlik

Kısmeti Kapalı Gençlik	8
Çocuk	10
Günlerin Kötüsü Pazar	11
İstanbulun Serseri Çocukları	14
Gencecik	15
Anadolunun Devedikenleri	16
Akçaabat'lı Kâzım	17
Karşılaşma	18
Bil	19
Kırık At	20
Nehir	21
Ayrı Düşen Dostlara Şiir	24
Sabahları Severim Oldum Bittim	27
Selâm	29
Çekirge Sürüleri	30
Gülen Nar	32
Bir Gül Açıyorsa	33

Aşkımız

Aşkımız	36
Aşk İksiri	38
Tutkun Uykusu	39
Yağmurlu Deniz	40
Gül	41
Havva	42
Kadıköy'de	43
Suların Alt Başında	44
Mavi Kuş	45
Mozart'ın Kuşları	46
Boşlukta Bir Ses	48
Akşam Konuşması	50

Kâğıt Kayıklar	52
İpek Oteli	53
Sularda	54

İsrail Notları

Güzel Savaş	56
Gün	57
Hamsin	58
Kuş Balık Çocuklar	59
Gecede	60
Gök	61
Bir Hikâye Kadını	62

II. Kitap : GÜNEŞ ÇİZGİSİ

Güneş Çizgisi	68
Eksik Güneşler	69
Güneş Özlemi	70
Taşranın Güneşli Günleri	71
Güneşli Pencereleler I	72
Güneşli Pencereleler II	73
Öbür Duvarlara Düşen Gölgeleler	74
Eski Güneşleler I	76
Eski Güneşleler II	77
Eski Güneşleler III	78
Güneş Delisi	79

Seninle

Seninle	82
Korkulardan Bir Korku	83
Çingirak	84
Eski Defter	86
İzmirde Geçen Nisan	87

Aysarı Çiçekleleri

Aysarı Çiçekleleri	90
İmbatın Çağırışı	91
Uzak Haziran	92
İyi Kız	94
Türkü	96
Vurun Yalnızlığa	97

Kayıp Kırlar

Kayıp Kırlar	100
Pencere	101
Yaz Yeşili I	102
Yaz Yeşili II	104
Akşam Sofrası	105
Dere	106
Telli Böcek	107
Gecenin Bu Yanında	109
Dargınların Masası	111
Barış Türküsü	115

III. Kitap : İMBATLA GELEN

İmbatla Gelen	118
---------------	-----

Bekâr Odasının Romanı

I. Evler ve İnsanlar	120
II. Eşya	122
III. Pencereler	124
IV. Güler Geliyor	125
V. Güler'i Karşıladık	126
VI. Güler'in Odadaki Saatleri	127
VII. Güler'in Aşk Saatleri	128
VIII. Güler'in Ardından	130
IX. Bu İşin Sonu	131
Güler Bana Geliyor	132
Güler'in Elleri	134
Davet	136

Geçmiş Yaz

I.	138
II.	140
III.	142

Bir Sabah Uyanınca

I. Bir Sabah Uyanınca	143
II. Gözlerim Vardı	145
III. Bu İlki Değil	146
IV. Sağlık Olsun	148
İthaf	149
Aylı Gece	151

Nasıl Yaşadımsa

I.		152
II.		154
III.		156
IV.		158
<i>Çarşı</i>		160
<i>Köprü Başındaki Dükkanlar</i>		163
<i>Babalar ile Çocuklar</i>		166
<i>Bir Köye Girerken</i>		169
<i>Karakolda</i>		170

BÜYÜK ESERLER KİTAPLIĞI

Necati Cumalı, hikâye, roman ve oyun da yazar ya, şiirle girdi sanata, bugün de şiir, onun en önde gelen güçlü yanı olmakta devam ediyor.

Cumalı'nın daha önce Varlık Yayınları arasında çıkan iki şiir kitabı tükenmişti. Bunlardaki şiirlere son yazdıklarını ekleyen şair, böylece, karşınıza, eski ve yeni şiirlerinden hayli zengin bir demetle çıkıyor.

10lira

